

HENK VAN DE MÔLLE

Toneelspel in drie bedrijven

door

J.H. OORTGIESE

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HENK VAN DE MÔLLE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **J.H. OORTGIESE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2005 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **11** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERONEN:

Bearnt van de Molder - 59 jaor

Na - ziene vrouwe. 58 jaor. Hôlt van muziek.

Henk - opvolger van Bearnt. 22 jaor. Onverwachts môlder 'e wonne.

Naatjen - de rechterhand van Na. 19 jaor. Deut de hoesholding bi'j Na en Brearnt.

Riek van de Kiefte - Henk ziene vriendinne. 22 jaor. Altied teggen den draod in.

Gerriet van de Kiefte - ne naober. 45 jaor. Eigenwies en slecht van betalen.

Willy - eavenolder van Henk. 20 jaor. Ne vlotte meid.

Worstman - manusje van alles. 35 jaor. Rooien draod deur het stuk.

Derk Drenten - ne naober. 40 jaor. Zit bi'j ziene vrouwe onder den doenen

Alie Drenten - ne naober vrouwe. 40 jaor. Kump nog wal is apat oet den hook.

Jantjen - zônne van Derk en Alie. 9 jaor. Ne bliksem met een good hatte.

Zo môggeluk figuranten.

DECOR:

Boernkôkkene met rechts een fornuus met twee gemaksteule en ne canape. Links veur ne deure nao de kleine kôkkene. Links achter ne deure nao de slaopkamer Links achterwand ne deure [veurdeure] nao boeten met ne grote kaste dwas op de veurmure en twee hoge raams met linnen gediens met onderin ne latte. Tussen de ramen een spiegel Ne grote taofele met zes steule. Wietere aan kleding nao de fantasie van den regiseur.

Earste bedrief: spôlt in September neggentien achtendattug.

Tweede bedrief: mei neggentien neggenendattug

Darde bedrief: in twee tafrelen. Earste tafereel neggen Mei neggentienveartug. Tweede tafereel den anderen morgen tien mei 's morgens umme vijf uur.

EARSTE BEDRIEF

(Bearnt en Na zit in de gemaksteule. Henk lûp drok hen en wear met twee snea stoeten op de voest)

HENK: Ik brenge effen dee twee zak hoondervoor met den transport weg. a'J kônt zet dan den motor an en begin vaste te malen. Ik nemme het dan straks wal van o'w ovver. *(kik op taofele)* Waor is miene knippe den ha'k hier net op taofele 'e leg Joesman wil altied contant betalen en a'k gin wisselgeld hebbe.

BEARNT: Veurn bozem. Geld is nog altied weardug genug umme good op te bargaen.

HENK: *(krig de knippe en geet af)* Tot straks.

NA: Wat een geluk da'w hem hier in de zaak 'e haalt hebt.

BEARNT: Wat he'w der an 'e leane da'w gin kindere hadden, maor met Henk ha'w het neet beater kônnen treffen. Hee kwam hier um de bookholding op orde te brengen maor vervelen zich kapot. Hee wol weg en zeen datte ander wark kreeg. 's Aovends wolle dan de bookholding hier klaor maken.

NA: Gelukkug kwam i'j op het idee um hem hier in de zaak op te nemmen en heffe zich het môldersvak 'e leart en isse no al zo wiet datte het hele bedrief en alle klanten kent. Al ha'w ok een kind 'e had den de zaak ovver had kônnen nemmen, hadde wi'j het neet beater kônnen treffen.

BEARNT: *(glimlachend)* Weet i'j nog datte, umdatte zich zo vervelen, o'w wal is heelp melken, mestgotte oet gooien varkensschôtte schone maken en van al zukke kleine dinge. Totdatte de hoondere ne bak zaod ingooien. Ton was de boot an. Dat rowwe wark mogge nog wal doon maor de beeste vaorn was o'w wark en daor mogge zich neet met bemeuien. Wat wa'j hellug ok hem.

NA: *(op de tene 'e trapt)* Zeg i'j maor niks, weet i'j nog de earste kere datte de môllenstene wol bullen. t'Jonge jonge wat wa'j van de riege want al wo'j dat neet togeven, i'j hadden al gauw in de gaten dat Henk het vôle beater deet as i'jzelf.

BEARNT: En ik mot der nog umme lachen um zien gezichte tonne wi'j alle dage dee grote haans op taofele kregen umdat de helfte van de eiere dee'j in de breudmachine 'e leg hadde schier bleken te wezen.

NA: Jao hee zea ton nog datte bli'j was dat het bi'j de mansleu neet net zo ging want het leek um zo heet, met de blote konte in de panne.

WORSTMAN: *(op van links. Heel apat 'e kleeed. Prot met ne hatte*

schelle stemme. Groten hood op en ne langen baord) i'J môgt Henk wal is in de gaten hollen. Den idioot joog mi'j zowat tussen de bene, trok net optied an het stuur en schoot met den transport en al den graven in.

NA: (*sprunk op*) Nea toch en ho is het met Henk af 'e lopene.

WORSTMAN: Den ovverkump niks want he is zo zwak as ne wedde. Had trouwens nog heel wat te massen um dee twee zak wear op den transport te kriegen. Vroog mi'j ok nog of ik um helpen wol maor hee kan mi'j wat. Zal mi'j daor effen de rugge verbeurn.

BEARNT: (*lachend*) i'J en de rugge verbeurn, dan mot der nog heel wat gebeurn.

WORSTMAN: Gin mense hef ok vertrouwen in mi'j maor ik zal nog wal is ne kere laoten zeen wat ik allemaole kan.

BEARNT: En ho zol dat dan wal kommen. Ik denke da'j dat an o'wzelf te danken hebt.

NAATJEN: (*zingend op. Zunk altied en is ok altied an het wark*) Zo Wostman ok wear op streuptocht.

WORSTMAN: Ikke op streuptocht, ho kom i'j daor bi'j.

NAATJEN: Jao ik hebbe het wal 'e heurt, wa'j bi'j de Snieder in den winkel oet 'e haalt hebt.

WORSTMAN: Ten earste heb ik daor niks oet 'e haald en ten tweede vraog ik mi'j af ho i'j dat zo gauw weet.

NA: Daor is gin nacht zo duuster of daor wod wal 'e fluustert.

WORSTMAN: No nog mooier, ik hebbe niks 'e daone en toch krieg ik de schold. Kom ik bi'j de Snieder in den winkel, steed mi'j daor ne bloedmooie meid veur de teunbanke, ik do zo. (*n'arm gestrekt en kromme vingere, asof ik eur in de konte wil kniepen*) Krieg ik mi'j toch ne plear in het gezichte. Misschien kô'j het nog wal zeen.

NAATJEN: Net good, mo'j de hande maor thoes hollen.

NA: (*teggem Bearnt*) Zo'j de môle is neet an zetten, anders is Henk der nog earder wear.

BEARNT: Zal wezzen. (*teggem Wostman*) En i'j gedreagt o'w anders takel ik o'w met de kettene nao boven, tot hoge in de môle. (*af*)

WORSTMAN: Earluk heur ik dee helemaol niks.

NAATJEN: Wi'j geleuft o'w a'j beloft da'j nooit meer zôlt legen.

WORSTMAN: (*vôlt op ne stool neer hande nao boven*) Teggen zovôle onbenul kan'k neet op.

NAATJEN: (*lôp achter um hen en deut asof ze um in de konte stôk. Wostman spunk ovver drevven op. Naatjen hande op ziene scholders*) Zitten en blieven zitten en a'j het lef hebt op te staon gebeurt der wat en no hol i'j is effen owwen groten waffel.

WORSTMAN: Ikke ne groten.

NAATJEN: Ik zea stille. *(geet vertrouweluk bij Na staon)* Zo'w den sloekert een kôpken gevven. Hôlte misschien effen de mond. *(ne motor wod 'e start en het geloed van de môllenstene heur i'j de hele tied)*

HENK: *(op)* Zo unze wandelende ni'jsblad ok hier.

NA: Henk wat is o'w toch overkommen.

HENK: Mi'j wat overkommen. *(kik verwondert rond. Wostman wil der stiekem tusseuoet)*

NAATJEN: Zitten en blieden zitten. En vertel no maor is wa'j met Henk 'e had hebt.

WORSTMAN: Och, dat was toch maor een geintjen.

HENK: Wat veur een geintjen zol i'j met mi'j 'e had hebben.

NA: Hee vertellen dat i'j met den transport in ne graven 'e reane wazzen.

WORSTMAN: Ik zea toch dat het een geintjen was.

NA: Jao en mi'j de stoepen op het lief jagen.

NAATJEN: En dan het verhaal oet den winkel. Ik zal het maor neetins wear vertellen.

HENK: Naatjen haal is effen ne emmer water. Dan zô'w hem dee kunsten wal is af learn. *(Naatjen wil af gaon maor Wostman geet der gauw vandeur. Af)*

NA: Haal toch maor effen koffie Naatjen. *(Naatjen af kôkkene)*

WORSTMAN: *(op. Allene het heufd achter de deure hen)* Wat heur ik daar, is der koffie.

NA: Jao en kom der maor wear in, i'j bunt den beroertsen ok nog neet.

HENK: Ik losse earste Bearnt af want den hef de rôste nog wal neudug. *(af kôkkene. Na en Wostman zit an taofele. Naatjen op met koffie. Effen later kump ok Bearnt op. Zit allemaole an taofele. Roddelt ovver alles en iederene. Na hef het breidewark 'e pakt)*

WORSTMAN: *(teggan Na)* i'J zôlt wal denken, ne vrouwleuhand en ne peardetand môgt nooit stille staon.

NA: Zo is het en ne mansleuhand me'k het mooiste wark an kant.

WORSTMAN: Zo dat wol ik effen 'e zeg hebben. He'j dan al 'e heurt dat de Huusker der heel slecht an to mot wezzen.

NAATJEN: Jao vader kwam der gisternaovend met in hoes. Hee zea dat der wal een wonder mo's gebeurn atte der disse kere wear deur kwam.

NA: Dat is mi'j toch wat, een jaor geleane isse ok al 'e opereard en hebt ze hem ok al veur den dood hen 'e haald.

BEARNT: Zo Wostman ok wear hier.

WORSTMAN: Jao i'j mot toch argens hen a'j de koffie verdienen wilt.

NAATJEN: i'J en de koffie verdienen. Maor he'j al 'e heurt dat Leisjen van de Velder mot trouwen.

NA: Leisjen trouwen, ho old is dat kind al met al.

NAATJEN: Volgende maond wod ze zôvventiene.

NA: Het is toch wat, nog neet ins zôvventiene. Het mot o'w dochter maor wezzen at ze met zonne bosschop in hoes komp.

WORSTMAN: Och den jonge zal ok wal 'e dach hebben dat ze der eavengood ne schôtte veur weart was.

NAATJEN: i'J leleken sliepkert da'j der rondloopt, da'j der zo over denken kônt.

WORSTMAN: Och of i'j der zo overdenkt of anders, dat deut an het feit niks af en veranderen deut het der ok neet deur. Het is der in 'e kommene en het kump der ok wal wear oet.

BEARNT: Jao daar zit nog wal iets van ne waarheid in. Den Grondman hef ok nog wal geluk 'e had. Lôp in de weide en wol het peard ophalen maor vos had nog gin zin, sloog met beide bene achteroet en raken um lieke in den boek maor omdat het peard net an het ende van den slag was heffe der neet vôle van met 'e kreggene. Allene een betken boekpiene.

WORSTMAN: Hef den Grondman effen geluk. Veur het zelfde geld lagge no onder de zooien.

NA: Worstjen, o nem mi'j neet kwelleke Worstman, is dat no ne praot.

NAATJEN: Riek van de Kieftte hef zich ok wear in het ni'je 'e zat. Het is ne mooie meid maor no liekt ze meer op ne voggelverschrikker.

RIEK: *(op. Veur dee tied hypermodern en verbeeld zich heel wat)*
Goeien dag.

WORSTMAN: a'J het over den duvel hebt trap i'j um op den stad, maor met zo'n hoog gezelschap gao ik der vandeur. *(af veurdeure)*

BEARNT: En ik gao nao Henk. Zeen of ik mi'j daar nog nuttug kan maken.

RIEK: Ha'j het over mi'j. Jao gearne een kôpken koffie.

NAATJEN: Commandeart o'w den hond en blôk zelf. *(af kôkkene)*

NA: *(rôp eur nao)* Noja een betken minder kan ok wal.

NAATJEN: *(kik nog effen wear achter de deure hen)* Toedeloe madam de pompadoe. *(deure dichte)*

RIEK: Dee kent eure plaatse nog lange neet. Daar môg i'j nog wal is wat an doen.

NA: *(steed op en geet recht veur Riek staon)* Wat wi'j doen en laoten mot, wete wi'j zelf het beste, daar hebbe wi'j Riek van de Kieftte nog lange neet bi'j neudug en a'j wat van uns wilt, kom i'j maor at Henk der bi'j is maor ik hoppe datte nog optied tot inzicht kump, dat i'j neet de juuste vrouwe veur um bunt en no mot ik de hoondere

vaorn.

RIEK: Jao ik gao al, meer waarde heb ik neet neudug. (*af veurdeure*)

NA: (*zit een zetken veur zich oet te kieken*) Henk ik hoppe da'j optied tot inzicht komt dat zee neet de goeie vrouwe veur o'w is.

DE KIEFTE: (*op van de kôkkene*) Gondag Na. Good nog.

NA: Nao umstandugheden mag ik neet klagen.

DE KIEFTE: En met Bearnt. (*geet an de taofele zitten*)

NA: Zo'n gangetjen, malen dat geet nog wal maor ne zak dichte binnen rette met ziene knobbelege vingere, neet meer. Ja dee rummetiek hef wat te betekenen.

DE KIEFTE: Riek neet hier, ik dachte toch zeker te weten dat ze hier hen was.

NA: (*stug*) Dee ging net de veurdeure oet ton i'j van de kôkkene oet binnen kwammen.

DE KIEFTE: Ik dachte wal dat ze mi'j ontleep. i'J mot heel wat weten a'j dee an het wark kriegt.

NA: Ze ging trouwens no um ne heel andere readen de deure oet. (*môllengeloed weg*)

DE KIEFTE: Ik hoppe toch zo dat het met Henk wat wod en dat den eur onder den doemen krig. Bearnt der ok, ik hebbe wat met hem te bepraoten.

NA: Ik geleuve datte der net an kump, de môle steet stille.

DE KIEFTE: Ik wolle Bearnt wal effen spreken want Henk hef mi'j een contract an 'e baone, maor ik wille dat toch lever met Bearnt zelf bespreken.

NA: Jao ze bunt der met eur beiden opoet um het veur de boern zo antrekkeluk môggeluk te maken.

DE KIEFTE: Och jao in disse crisistied hebt de boern neet zo vôle meer te malen. Ze kônt het zaod net zo good direct levvern as der varkene van mesten. Dan weet ze tenminste wat ze beurt.

NA: (*lôp nao de kôkkendeure*) Naatjen kom i'j met de koffie. (*zit*) Jao dee crisis hef wat te betekenen en waor is het ende.

BEARNT: (*op en geet bi'j de Kiefte an taofele zitten*) Zo de Kiefte al zo vrog op pad.

DE KIEFTE: Jao ik hadde de knechte an het wark en konne mi'j ton veroorloven der effen oet te lopen.

NAATJEN: (*zingend op met koffie*) Zo de Kiefte wear op het oorlogspad.

DE KIEFTE: Zeg zol i'j owwen grote mond wal is willen hollen.

NA: (*teggan Naatjen*) Het liekt mi'j beater dat wi'j effen nao de kleine kôkkene gaot.

NAATJEN: (*wol de Kiefte net een taofelkeuksken gevven, maor trok*)

de tromme net veur zienen nôzze wear weg en guf der wal ene an Bearnt) Akkaord. (demonstratief met de koekjstromme veur den boek af met Na)

DE KIEFTE: Mi'j duch dee mo'j ok wal is onder hande nemmen.

BEARNT: Dat bunt unze problemen en zeg no maor is wa'j op den leaver hebt.

DE KIEFTE: Ja dat zit zo. Henk is bi'j mi'j 'e west met een contract, bedoeld veur de grote boern.

BEARNT: Neet grote maor grotere boern.

DE KIEFTE: Good de grotere boern dan. Bi'j afname van grotere parti'jen zolle wi'j korting kriegen.

BEARNT: Korting bi'j afname en (*naodrukkeluk*) bi'j contante betaling. Maor dat bunt dinge dee'j met Henk mot regelen. Ik zal hem wal effen ropen.

DE KIEFTE: Ik regele dat met o'w of helemaol neet. Met den snotnôzze den nog pas kump kieken he'k niks te maken.

BEARNT: (*staonde met de hande op taofele*) Wat wi'j no eigenluk, korting deur Henk 'e regel of niks.

DE KIEFTE: Ik wille niks met den snotjonge te makem hebben a'j dat maor begriecht.

BEARNT: Zo a'j wilt, dat gao'k maor wear an het wark. (*wil via de kôkkene af*)

DE KIEFTE: (*lôp um nao*) Bearnt wes no is readeluk. Henk kump nog maor pas kieken en den hef der toch nog gin verstand van um zukke belangrieke zaken te regelen.

BEARNT: Gerriet ik zal het o'w nog ene kere zeggen. At der wat 'e regelt mot wodden dan deut Henk dat. Het bunt hoge kortingen en a'j daor van profitearn wilt, mo'j o'w daor bi'j neerleggen en dat is het leste wat ik der ovver zegge. (*af kôkkene*)

DE KIEFTE: Jao maor. (*Bearn is al weg en zelf lôppe in gedachten hen en wear*)

HENK: (*op oet de kôkkene*) Gerriet zin an koffie. (*lôp nao de kôkkendeure*)

DE KIEFTE: Hol owwe koffie maor want daor denk i'j mi'j natuurluk met te paaien.

HENK: Niks te paaien, i'j kônt der gebroek van maken, of neet. An o'w de ere.

DE KIEFTE: Accaord maor ik wille één procent meer korting hebben, anders gao ik neet met o'w on zee.

HENK: i'J ondertekend no dit kontrakt. (*krig papier oet de kaste*)

DE KIEFTE: Dan gao'w no oet mekare, ik laote mi'j neet oetmelken. (*wil af*)

HENK: Bedenk wal da'j bij de coöperatie contant mot betalen en dat is ne weake naodat de reakeng der is.

DE KIEFTE: Bast. *(af veurdeure)*

HENK: *(vôlt op ne stoel. Elleboggems op taofele, kinne in de hande. Een zetken stille)* Zo Henk dat he'j dan good veur mekare. Dat is dan den grootsten bok dee'j hier oet 'e haalt hebt. Den besten klante der vandeur en at de andere boern dat heurt gaot der misschien nog wal meer lopen. *(sprunk op, lôp onrôstug ovver het toneel)* Maor ik kanne toch neet an alle grille van iedern boer temeute kommen. *(Bearnt en Na op. Ze heurt nog net de leste waorde van Henk)*

BEARNT: Dat kô'j zeker neet want dan is het hekke van den dam. i'J hebt het der good af 'e brach en maak o'w maor neet ongerôst. Het kan lange of kot duurn maor hee kump terugge, net zo zeker dat één en ene twee is ik kenne miene pappenheimers van haver tot gort.

NA: *(pakt Henk bij de hand)* En wi'j zôlt der gin snea botterham minder umme eaten. *(geet vertrouweluk vlak naost hem staon)* En no gao'w alle dree an het wark, dat verzet de zinnen. i'J beiden de môlle in en ik gao nao den gaorden. *(alle dree af)*

NAATJEN: *(op oet de slaopkamer)* Ik dachte toch dat ik Na net nog heurn. *(geet met den stofdoek rond. Achter het toneel lawaai)*

WORSTMAN: *(verwildert op)* Ze deut mi'j wat en vermoord mi'j nog is ne kere.

NAATJEN: *(lachend)* Wee wil o'w vermoorden en wee is dee ze.

WORSTMAN: Rrrriek vvan de Kiefte. liik dee helemaol niks. Zea allene maor dat ze der wal mooi oetzag maor dat ze ze ze.

NAATJEN: Jao zeg het maor. Dat ze wat. *(lacht nog altied)*

WORSTMAN: *(opins flink)* Dat ze neet weart was um Henk ziene vrouwe te wodden.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto